

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Melichera, v právnej veci žalobcu: **Mgr. Ing. V. Š.**, *právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou K. a P., s.r.o.*, proti žalovanému: **Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky**, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. UŠS-12419/2005 zo dňa 29. júna 2005, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 S 369/2005-65 zo dňa 2. októbra 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu Bratislave č. k. 1 S 369/2005-65 zo dňa 2. októbra 2008 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia predsedu Úradu pre štátnu službu č. UŠS-12419/2005 zo dňa 29. júna 2005, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie č. 11368/2005 zo dňa 1. júna 2005 o odvolaní žalobcu z funkcie vedúceho služobného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky podľa § 10 ods. 11 písm. d) a § 27 písm. e) zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej službe“). Podľa názoru žalobcu správne orgány v rozhodovaní o danej veci aplikovali právnu úpravu, ktorá je v rozpore s Ústavou

Slovenskej republiky ako aj s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, a preto navrhol, aby súd prerušil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. a postúpil návrh Ústavnému súdu SR na zaujatie stanoviska. Na návrh žalobcu Krajský súd v Bratislave doručil Ústavnému súdu SR návrh na začatie konania podľa čl. 125 písm. a) Ústavy SR o súlade § 10 ods. 11 písm. d) zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 12 ods. 2, čl. 13 ods. 3 a čl. 36 písm. b) Ústavy SR a s čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Uznesením č. PL ÚS 13/2008 zo dňa 9. apríla 2008 Ústavný súd SR konanie o návrhu krajského súdu zastavil, pretože v čase doručenia návrhu Ústavnému súdu SR bolo namietané ust. § 10 ods. 11 písm. d) zákona o štátnej službe už zrušené, t.j. stratilo platnosť a účinnosť. K jeho zrušeniu došlo bodom 8 čl. I. zákona č. 664/2006 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 453/2003 Z.z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého „v § 10 sa vypúšťajú odseky 9 -13...“. Zároveň Ústavný súd SR považoval za potrebné pripomenúť, že pôvodný text namietaného § 10 ods. 11 písm. d) zákona č. 312/2001 Z.z. bol ešte predtým prostredníctvom bodu 25 čl. I zákona č. 231/2006 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov („v § 10 sa vypúšťajú odseky 3 a 4. Doterajšie odseky 5 - 13 sa označujú ako odseky 3-11“), legislatívno-technickou úpravou označený ako § 10 ods. 9 zákona č. 312/2001 Z.z. V súvislosti s uvedeným zistením Ústavný súd SR zdôraznil, že v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, je v zásade oprávnený posudzovať len súlad platných právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení s právnymi predpismi vyššej právnej sily, čo možno okrem iného nepriamo odvodiť aj z § 41a ods. 4 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého, ak preskúmané právne predpisy stratia platnosť pred vyhlásením nálezu ústavného súdu, konanie sa zastaví.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplynulo, že krajský súd mal za nesporne preukázané, že žalobca bol odvolaný z funkcie vedúceho služobného úradu Ministerstva vnútra SR podľa § 10 ods. 11 písm. d) zákona o štátnej službe v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia na návrh ministra vnútra SR, a preto krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutím žalovaného správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákona.

Včas podaným odvolaním sa žalobca domáhal, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu, zrušil napadnuté rozhodnutie a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň žiadal zaviazat' žalovaného na náhradu trov konania.

Namietal, že krajský súd vychádzal pri svojom rozhodovaní z nesprávneho právneho posúdenia veci. Záver, ku ktorému dospel krajský súd v napadnutom

rozsudku (že preskúmaným rozhodnutím správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákona) je v absolútnom protiklade s názorom, ktorý krajský súd vyslovil v súvislosti s uznesením o prerušení konania, nakoľko krajský súd konanie prerušil z dôvodu, že dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, na základe ktorého bol žalobca odvolaný z funkcie vedúceho služobného úradu, je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. Žalobca zdôraznil, že k uvedenému záveru nedospel len žalobca, ale najmä krajský súd. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 53/1999, podľa ktorého „*prerušiť konanie podľa druhej vety ust. § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. možno len vtedy, ak k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, dospel súd, a nie účastník konania.*“

V súvislosti s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky o zastavení konania žalobca vyslovil názor, že z logického výkladu ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. možno vyvodiť, že otázka, či všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, nie je otázkou, ktorú by súd v konaní nebol oprávnený riešiť. Práve posúdenie tejto otázky je nevyhnutným predpokladom pre to, aby návrh mohol byť postúpený Ústavnému súdu SR na zaujatie stanoviska. Toto svoje tvrdenie žalobca oprel aj o názor prezentovaný v odbornej literatúre, podľa ktorého „*Důvodom pro přerušení řízení však není rozpor zákona s ústavním zákonem nebo mezinárodní smlouvou, která má přednost před zákonem, jestliže je návrh na zrušení zákona nebo jeho jednotlivých ustanovení v řízení před Ústavním soudem nepřijatelný, protože zákon již pozbyl platnosti. V tomto případě, jakožto i v případě zastavení řízení před Ústavním soudem podle § 67 UsSouzZ, je podle našeho názoru oprávněn posoudit soulad zákona s ústavním zákonem nebo mezinárodní smlouvou, která má přednost před zákonem, soud při rozhodování věci.*“ (Bureš, Drápal, Mazanec, *Občanský soudní řád. Komentář*, C. H. Beck, Praha 2000).

Podľa žalobcu vyvodením záveru, že súd nie je oprávnený riešiť otázku rozporu všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorý sa týka veci, s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, v prípade ak bolo konanie pred Ústavným súdom SR zastavené, by bolo odmietnutím výkonu spravodlivosti, keďže pre súd by bolo možné vôbec sa nezaoberať skutkovým a právnymi zisteniami, ktoré považuje za preukázané a návrh bez ďalšieho zamietnuť.

Žalobca poukázal aj na znenie čl. 144 ods. 1 Ústavy SR, podľa ktorého sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. Ako vyplýva z výkladu tohto ustanovenia, je neprípustné, aby súlad zákona s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná nebol riešený

súdom v prípade, ak sa táto otázka bezprostredne týka predmetu sporu a Ústavný súd SR k tejto veci nezaujal stanovisko.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. K veci uviedol, že nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti je Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý ako jediný môže svojim rozhodnutím zrušiť účinnosť celého zákona alebo jeho niektorých ustanovení, pokiaľ nie sú v súlade s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Žalovaný odmietol tvrdenie žalobcu, že krajský súd posúdil konanie žalovaného ako konanie v rozpore s ústavou a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná a aj napriek tomu žalobu zamietol. Z rozsudku krajského súdu naopak jednoznačne vyplýva, že konaním Úradu pre štátnu službu nedošlo k porušeniu zákona. V tejto súvislosti sa žalovaný pridržiaval svojich doterajších vyjadrení v prejednávanej veci.

Najvyšší súd SR ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 v spojení s § 246c O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech.

Z obsahu predložených spisov odvolací súd zistil, že na základe návrhu ministra vnútra SR zo dňa 01.06.2005 predseda Úradu pre štátnu službu rozhodnutím č. 11368/2005 zo dňa 01.06.2005 podľa ust. § 10 ods. 4 a ods. 11 písm. d) a § 27 písm. e) zákona o štátnej službe odvolal žalobcu z funkcie vedúceho služobného úradu Ministerstva vnútra SR k 02.06.2005. Proti uvedenému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté rozhodnutím žalovaného č. UŠS-12419/2005 zo dňa 29.06.2005 tak, že odvolanie žalobcu bolo zamietnuté a prvostupňové rozhodnutie bolo potvrdené.

V podanej žalobe žalobca navrhol, aby súd prerušil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. a postúpil návrh Ústavnému súdu SR na zaujatie stanoviska v otázke súladu všeobecných právnych predpisov, ktoré správne orgány v rozhodovaní o danej veci aplikovali. Uznesením č. k. 1 S 369/2005-34 zo dňa 30.07.2007 Krajský súd v Bratislave prerušil konanie do skončenia konania pred Ústavným súdom SR a zároveň Ústavnému súdu SR doručil návrh na začatie konania podľa čl. 125 písm. a) Ústavy SR o súlade § 10 ods. 11 písm. d) zákona č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 12 ods. 2, čl. 13 ods. 3 a čl. 36 písm. b) Ústavy SR a s čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Uznesením č. PL ÚS 13/2008 zo dňa 9. apríla 2008 Ústavný súd SR konanie o návrhu krajského súdu zastavil, pretože v čase doručenia návrhu Ústavnému súdu SR bolo namietané ust. § 10 ods. 11 písm. d) zákona o štátnej službe už zrušené, t.j. stratilo platnosť a účinnosť.

Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 10 ods. 11 písm. d) zákona o štátnej službe (účinného v čase vydania napadnutého rozhodnutia) predseda odvolá vedúceho úradu, ktorý nemá nadriadený služobný úrad, ak minister predloží predsedovi písomný návrh na odvolanie vedúceho úradu v služobnom úrade, ktorým je ministerstvo.

Ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení žalovaný postupoval v súlade s platnou právnou úpravou, keď na základe návrhu ministra vnútra odvolal žalobcu z funkcie vedúceho služobného úradu Ministerstva vnútra SR. Nakoľko v správnom súdnictve súdy preskúmajú zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov, odvolací súd dospel k totožnému záveru ako krajský súd, ktorý v postupe správneho orgánu nevidel rozpor so zákonom a preto podanú žalobu zamietol.

K námietkam žalobcu uvedeným v podanom odvolaní Najvyšší súd uvádza nasledovné:

Tvrdenie žalobcu, že záver, ku ktorému dospel krajský súd v napadnutom rozsudku (že preskúvaným rozhodnutím správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákona) je v absolútnom protiklade s názorom, ktorý krajský súd vyslovil v súvislosti s uznesením o prerušení konania, nakoľko krajský súd konanie prerušil z dôvodu, že dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, na základe ktorého bol žalobca odvolaný z funkcie vedúceho služobného úradu, je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, je podľa Najvyššieho súdu absolútne irelevantný. Aj keď všeobecný súd dospeje k názoru, že ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, vzťahujúce sa na rozhodovanie vo veci, je v rozpore s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je SR viazaná, neznamená to, že taký nesúlad naozaj existuje. Táto téza vyslovená všeobecným súdom je len zákonným predpokladom, aby o súlade právnych predpisov mohol rozhodovať Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorému táto kompetencia v zmysle ústavy prináleží. Rozhodnutie najvyššieho súdu R 53/1999, na ktoré v tejto súvislosti žalobca poukázal, pritom vôbec nepodporuje tvrdenie žalobcu. V uvedenom rozhodnutí najvyšší súd riešil otázku, či na postup podľa § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. súd zaväzuje vyslovený názor účastníka konania, alebo musí k záveru o nesúlade právnych predpisov dospieť samotný súd na základe vlastného uváženia.

Pokiaľ žalobca poukázal na znenie čl. 144 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom, Najvyšší súd SR poukazuje na to, že z dikcie tohto ustanovenia jednoznačne vyplýva, že sudca je okrem viazanosti ústavou, ústavným zákonom a medzinárodnou zmluvou

podľa čl. 7 ods. 2 a 5 viazaný aj zákonom. Neoddeliteľnou a zároveň doplňujúcou súčasťou tohto ustanovenia je aj znenie ods. 2, podľa ktorého ak sa súd domnieva, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu, konanie preruší a podá návrh na začatie konania na základe čl. 125 ods. 1. Právny názor ústavného súdu obsiahnutý v rozhodnutí je pre súd záväzný. Z uvedeného vyplýva, že nie sám všeobecný súd vysloví nesúlad právnych predpisov, ale na základe jeho domnienky o tom rozhoduje Ústavný súd SR.

Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd postupoval správne, keď posudzoval postup a rozhodnutie žalovaného podľa zákonných ustanovení platných a účinných v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd SR preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. Pritom sa stotožnil s právnym posúdením a dôvodmi krajského súdu, viazaný tiež rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Neúspešnému žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania nepatrí a žalovanému správne orgánu nevznikol zákonný nárok na ich náhradu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave dňa 21. októbra 2009

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová